

PANEVĖŽIO PATAISOS NAMAI

Biudžetinė įstaiga, P. Puzino g. 12, LT-35169 Panevėžys, tel. (8 45) 461 431, faks. (8 45) 467 558,
el. p. paneveziopn@paneveziopn.lt Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188721848

Kalėjimų departamento
prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos
Biudžeto planavimo skyriui

KALĖJIMŲ DEPARTAMENTUI PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJOS PAVALDŽIŲ ĮSTAIGŲ PROGRAMŲ VYKDYMO ATASKAITA

2014-01-20 Nr. S-343
Panevėžys

Aplinkos ir išteklių analizė bei pasiekti rezultatai

Išoriniai veiksniai

Teigiamai veikiančios Panevėžio pataisos namų veiklą

Valdžios institucijos domisi bausmių vykdymo sistemos veikla ir problemomis. Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2009 m. rugsėjo 30 d. nutarimu Nr. 1248 patvirtino Laisvės atėmimo vietų modernizavimo strategijos įgyvendinimo priemonių 2009–2017 metų planą (Žin. 2009, Nr. 121-5216), kuriame numatyta iki 2017 metų pastatyti Panevėžyje tardymo izoliatorių-pataisos namus (iš viso 400 vietų), perkelti į juos Panevėžio pataisos namus ir dalį suimtųjų iš kitų tardymo izoliatorių. Tai leis įstaigoje užtikrinti Europos kalėjimų taisyklėse rekomenduojamas ir Lietuvos teisės aktuose nustatytas nuteistųjų laikymo sąlygas. Bus išspręsta įstaigos saugumo problema, pagerės įstaigos personalo darbo sąlygos. Be to, įstaigos materialinė ir techninė bazė atitiks Lietuvos higienos normų ir kitų teisės aktų reikalavimus.

Sukurta pakankama teisinė bazė, reglamentuojanti kriminalinių bausmių vykdymą, ir prielaidos progresyvaus bausmių atlikimo principui plėtoti. Didesnis dėmesys skiriamas žmogaus teisių apsaugai, taigi – ir bausmių vykdymo įstaigoms bei nuteistųjų bausmės atlikimo sąlygoms.

Europos struktūrinių fondų veikla teikia galimybes gauti finansavimą nuteistųjų socialinės rehabilitacijos priemonėms (tiesiogiai ar per bendradarbiavimą rengiamuose projektuose) ir darbuotojų kvalifikacijos kėlimui. Tai sudaro galimybes tobulinti nuteistųjų integraciją į visuomenę, gerinti iškeltų tikslų įgyvendinimo kokybę.

Pakankamai sureguliuotas bendradarbiavimas su teisėsaugos ir socialines paslaugas teikiančiomis institucijomis. Palaikomi geri, dalykiški santykiai su kitomis bausmių vykdymo įstaigomis.

Neigiamai veikiančios Panevėžio pataisos namų veiklą

Augantis nusikalstamumo (Statistikos departamento duomenimis nusikalstamų veikų skaičius 2012 metais (82492), lyginant su 2011 metais (79523), padidėjo 3,7 %) bei nežymiai mažėjantis nedarbo lygis (2012 metais 11,7%, 2013 metais siekė 10,9 %), leidžia daryti prielaidą, kad nuteistųjų skaičius įstaigoje 2014 metais, lyginant su 2013 metais, nemažės.

Neigiamų socialinių reiškinių (narkomanija, alkoholizmas, nedarbas, žemas išsilavinimo lygis, ŽIV infekcija, šeimos krizė, skurdas) plitimas sąlygoja, kad į įstaigą patenka labiau degradavusios, praradusios doro gyvenimo būdo motyvaciją nuteistosios. Tik 8,8 % 2013 m. įstaigoje atlikusių bausmę moterų iki nuteisimo dirbo. Specializuota veikla su tokia nuteistųjų

kategorija sąlygoja didesnę žmoniškųjų resursų poreikį reabilitacijos tikslams pasiekti. Be to, dėl šių veiksnių tampa sudėtingiau užtikrinti saugias baasmės atlikimo sąlygas nuteistiesiems bei darbo sąlygas personalui.

Panevėžio pataisos namuose 2013 m. gruodžio 31 d. buvo patvirtintos 132 pareigybės. 2009 metais vykę struktūriniai pertvarkymai, kurių metu panaikinta 13 pareigybių, pablogino galimybę pataisos namams tinkamai atlikti pavestus uždavinius ir funkcijas, siekiant iškeltų tikslų įgyvendinimo.

Nepakankamas prižiūrėtojų skaičiaus pamainose kelia problemų, užtikrinat įstaigos apsaugą bei nuteistųjų priežiūrą.

2012 m. liepos 1 d. įsigalioję Bausmių vykdymo kodekso pakeitimai, numato papildomų funkcijų įstaigos dirbantiesiems atsiradimą. Ypač padidėjo įskaitos darbuotojų, psichologų, socialinę reabilitaciją vykdančių darbuotojų darbo krūvis.

Visuomenės požiūris į nuteistuosius yra neigiamas. Tai apsunkina sėkmingą nuteistųjų socialinę integraciją į visuomenę.

Ekonominio sunkmečio sąlygomis Pravieniškių valstybės įmonės prie pataisos namų Panevėžio filialo finansinė būklė tapo dar sunkesnė. Įstaigoje tampa vis sudėtingiau ne tik didinti nuteistųjų darbo vietų skaičių, bet ir išlaikyti esamas darbo vietas.

Panevėžio pataisos namams skiriamas finansavimas yra nepakankamas, ypač materialiajam ilgalaikiam turtui įsigyti. Taip pat nepakanka lėšų pareigūnų tarnybinėms uniformoms, medikamentams, įtaigos apsaugos techninėms priemonėms, nuteistųjų aprangai ir patalynei įsigyti.

Vidiniai veiksniai

Teigiamai veikiančios Panevėžio pataisos namų veikla

Vykdoma apie 20 socialinės reabilitacijos programų nuteistosioms, orientuotų į socialinių, psichologinių bei darbinių įgūdžių formavimą. Įstaigoje organizuotas nuteistųjų bendrasis lavinimas bei profesinis rengimas. Tai sudaro galimybes tobulinti nuteistųjų rengimą sugrįžimui į visuomenę.

Siekdami kuo sėkmingesnės nuteistųjų reintegracijos į visuomenę, sprenddami užimtumo problemą, siekiame, kad patys darbuotojai rengtų ir vykdytų finansinių investicijų nereikalaujančias psichologines ir socialinės reabilitacijos korekcines programas.

Įstaigoje įkurtas naujas priklausomybių ligų centras, kuriame gyvena visos nuteistosios, dalyvaujančios priklausomybių ligų reabilitacijos programoje. Centre viso etato krūviu įdarbinta socialinė darbuotoja, tai ypač padidino priklausomybės ligų centro veiklos efektyvumą. Efektyviai bendradarbiaujama su socialines paslaugas teikiančiomis institucijomis, kurių pagalba sprendžiamos nuteistųjų socialinės, teisinės ir kt. problemos.

2013 m. gruodžio 31 d. Panevėžio pataisos namuose dirbo 67 aukštąjį universitetinį ar jam prilygintą išsilavinimą turintys darbuotojai (iš jų 24 - turintys teisinį išsilavinimą), 10 aukštąjį neuniversitetinį išsilavinimą turintys darbuotojai ir 35 aukštesnįjį ar iki 1995 m. įgytą specialųjį vidurinį išsilavinimą turinčių darbuotojų.

Panevėžio pataisos namuose kvalifikacijos kėlimas vykdomas atsižvelgiant į Panevėžio pataisos namų darbuotojų pageidavimus bei Kalėjimų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos Mokymo centro kvalifikacijos tobulinimo renginių planus. Pareigūnų įvadinio mokymo kursą Mokymo centre 2013 metais baigė 3 jaunesnieji pareigūnai. 2013 metais kvalifikaciją tobulino 44 (86 kartus) Panevėžio pataisos namų dirbantieji (kvalifikaciją Mokymo centre kėlė 37 darbuotojai).

Neigiamai veikiančios Panevėžio pataisos namų veikla

Panevėžio pataisos namai valdo pastatus, kurių administracinio ir I-o gyvenamojo bendrabučio statybos metai – 1893 m.; II-o gyvenamojo bendrabučio – 1947 m., saugyklos-areštinės – 1947 m., medicininės dalies ir vaikų namų – 1963 m. Bendras šių pastatų plotas - 5737 m². Pusę Administracinio pastato dalies užima nuteistųjų pirtis, siuntinių priėmimo, trumpalaikių ir ilgalaikių pasimatymų kambariai, virtuvė ir nuteistųjų valgykla. Dalies pastatų langai, lauko ir vidaus durys nekeisti nuo statybos pradžios. Stogo danga susidėvėjusi, inžineriniams, komunikaciniams tinklams, dalies statinių fasadams reikalingas kapitalinis remontas. Seniai statytus pastatus sudėtinga pritaikyti Bausmių vykdymo kodekso nustatytiems nuteistųjų izoliavimo

reikalavimams užtikrinti.

Pastatų inžinerinės įrangos – centrinio šildymo, karšto ir šalto vandentiekio, kanalizacijos vamzdinių, elektros instaliacijos, elektros prietaisų, vidutinis tarnavimo laikas jau pasibaigęs, todėl neefektyviai veikia komunikacijos bei išauga jų aptarnavimo kaštai.

Įstaigos perimetro išorinė tvora žema, t.y. 2,5-3,5 metro, jai reikalingas kapitalinis remontas. Dėl kritinės pagrindinės tvoros būklės kyla reali nuteistųjų pabėgimo iš įkalinimo įstaigos grėsmė.

Ant įstaigos pagalbinių pastatų, esančių gamybinėje teritorijoje, nepakanka pabėgimus užkardančių priemonių. Tai kelia problemų užtikrinant įstaigos saugumą.

Nemažėja psichinių anomalijų turinčių nuteistųjų (2014 m. sausio 1 d. – 109 (33,9 %)), taip pat priklausomų nuo narkotinių medžiagų bei alkoholio (2014 m. sausio 1 d. 92 (28,6 %) nuteistųjų turi priklausomybę nuo narkotinių medžiagų, 55 (17,1 %) – nuo alkoholio). Dėl šių veiksnių tampa sudėtingesnė nuteistųjų socialinė rehabilitacija.

Pasiekti rezultatai

Panevėžio pataisos namai, įgyvendindami įstaigos misiją bei strateginius tikslus, prisideda prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos 2013-2015 metų strateginio plano įgyvendinimo, vykdant programą „**Bausmių sistema**“ (kodas 0301).

Programos tikslas: **Kurti modernią bausmių vykdymo sistemą.**

Atkuriant nuteistųjų asmenybės poziciją, stiprinant jų gebėjimą atkurti savo dvasines bei fizines jėgas po patirtų nesėkmių gyvenime, ypač svarbi įstaigoje vykdoma socioedukacinė veikla, kurios tikslas – sumažinus recidyvizmą, padėti prasižengusioms moterims vėl integruotis į visuomenę bei tapti sėkmingai ir veiksmingai dirbančiais asmenimis, pilietėmis ir šeimos narėmis. Įstaigoje kryptingai organizuojamas nuteistųjų ugdymas.

Užtikrinama nuteistųjų apsauga ir priežiūra.

Įgyvendinant šį tikslą buvo siekiama:

- Pasipriešinimo pareigūnams atvejų mažėjimo. Įstaigoje 2013 m. pasipriešinimo pareigūnams atvejų nebuvo. 2012 m. buvo užregistruotas 1 pasipriešinimo pareigūnams atvejis.

- Smurto atvejų tarp įkalinėtų asmenų mažėjimo. Įstaigoje 2013 m. tarp įstaigoje esančių asmenų smurto atvejų pagal Bausmių vykdymo kodekso XVIII skyrių užregistruota nebuvo. 2012 m. buvo užregistruotas 1 atvejis.

Įstaigai per 2013 m. pavyko pasiekti daugelį planuotų rodiklių, kai kuriais atvejais ir viršyti planines rodiklių reikšmes (pavyzdžiui, didesnis nei planuota buvo gerai besielgiančių nuteistųjų skaičius procentas, įdarbintų nuteistųjų skaičius procentas, mažesnis nei planuota nuteistųjų, priklausomų nuo narkotikų skaičius ir t.t.)

Nepavyko sumažinti nuteistųjų išlaikymo išlaidų bei didesnis nei planuota nuteistųjų padarytų nusikalstamų veikų procentas..

Įstaigos misija.

Progresyvaus bausmių atlikimo ir humaniškumo principais pagrįstų terminuoto laisvės atėmimo ir arešto bausmių vykdymo užtikrinimas.

Įstaigos tikslai:

1. Užtikrinti teismo paskirtų bausmių vykdymą.
2. Sudaryti tokias bausmės atlikimo sąlygas, kurios formuotų pozityvius socialinius, psichologinius, darbinus įgūdžius bei skatintų nuteistąsias gerai elgtis bausmės atlikimo metu ir nenusikalsti atlikus bausmę.

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos strateginio veiklos plano elementai:

1. strateginio tikslo pavadinimas ir jo kodas:

Pasiekti, kad bausmių sistema būtų taupi ir veiksminga (kodas 03)

2. programos pavadinimas ir jos kodas:

Bausmių sistema (kodas 03001)

3. programos tikslo pavadinimas ir jo kodas:

Kurti modernią bausmių vykdymo sistemą (kodas 01)

4. programos uždavinio pavadinimai ir kodai:

Vykdyti veiksmingą nuteistųjų socializaciją ir reabilitaciją (kodas 01-02)

Užtikrinti laisvės atėmimo vietų optimalią veiklą bei modernizuoti jų infrastruktūrą ir veiklos metodus (kodas 01-03)

5. programos priemonės pavadinimas ir jos kodas:

Teikti nuteistiesiems socialinę ir psichologinę pagalbą (kodas 01-02-01)

Plėtoti bendrąją, atrankinę ir tikslinę narkomanijos prevenciją laisvės atėmimo vietose (01-02-03)

Plėtoti specialistų, įgyvendinančių narkotinių ir psichotropinių medžiagų bei jų pirmtakų (prekursorių) paklausos mažinimo priemones, rengimo ir kvalifikacijos tobulinimo sistemą (01.02.04)

Mokyti laisvės atėmimo vietų pareigūnus įveikti stresą, patiriamą darbe (01-02-05)

Vykdyti saugų ir veiksmingą laisvės atėmimo vietų valdymą (kodas 01-03-01)

Vykdyti laisvės atėmimo vietose laikomų asmenų išlaikymą, priežiūrą ir materialinį aprūpinimą (kodas 01-03-02)

Vykdyti laisvės atėmimo vietose tuberkuliozės prevenciją (01-03-03)

Vykdyti ŽIV/AIDS, lytiškai plintančių infekcijų ir kitų užkrečiamųjų ligų prevenciją, profilaktiką ir gydymą (01-03-04)

Teikti teisės aktų nustatytas mokamas paslaugas nuteistiesiems (kodas 01-03-05)

Ištaigos vykdomų priemonių įgyvendinimo aprašymas

	2013-ųjų metų asignavimai (tūkst. Lt)	Kasinės išlaidos per 2013 m. 12 mėnesių	Planinių asignavimų panaudojimas procentais
Teikti nuteistiesiems socialinę ir psichologinę pagalbą (kodas 03-01-01-02-01)	440	440	100
Plėtoti bendrąją, atrankinę ir tikslinę narkomanijos prevenciją laisvės atėmimo vietose (01-02-03)	0	0	0
Plėtoti specialistų, įgyvendinančių narkotinių ir psichotropinių medžiagų bei jų pirmtakų (prekursorių) paklausos mažinimo priemones, rengimo ir kvalifikacijos tobulinimo sistemą (01.02.04)	0	0	0
Mokyti laisvės atėmimo vietų pareigūnus įveikti stresą, patiriamą darbe (01-02-05)	0	0	0
Vykdyti saugų ir veiksmingą laisvės atėmimo vietų valdymą (kodas 03-01-01-03-01)	4675	4545	97
Vykdyti laisvės atėmimo vietose laikomų asmenų išlaikymą, priežiūrą ir materialinį aprūpinimą (kodas 03-01-01-03-02)	1551	1576	101
Vykdyti laisvės atėmimo vietose tuberkuliozės prevenciją (01-03-03)	0	0	0
Vykdyti ŽIV/AIDS, lytiškai plintančių infekcijų ir kitų užkrečiamųjų ligų prevenciją, profilaktiką ir gydymą (01-03-04)	0	0	0
Teikti teisės aktų nustatytas mokamas paslaugas nuteistiesiems (kodas 03-01-01-03-05)	45	45	100
IŠ VISO:	6711	6606	98

Teikti nuteistiesiems socialinę ir psichologinę pagalbą

Viena iš Panevėžio pataisos namų prioritetinių veiklos sričių – laisvės atėmimo bei arešto bausmės atliekančių nuteistųjų socialinė ir psichologinė reabilitacija. Todėl įstaigoje vykdomas nuteistųjų formalus ir neformalus švietimas, inicijuojama įvairi socioedukacinė veikla, padedanti parengti nuteistąsias sėkmingam gyvenimui visuomenėje, ugdyti įgūdžius, padėsiančius joms atrasti savo vietą darbo rinkoje bei tapti motyvuotomis ir kūrybiškomis asmenybėmis.

Siekiant ugdyti nuteistųjų kompetencijas bei formuoti asmenybę, sugebančią sėkmingai veikti visuomenėje, vykdomos socialinės reabilitacijos programos: fizinio lavinimo programoje „Sveikas kūnas“ dalyvavo 61 nuteistoji, socialinių įgūdžių formavimo programoje „Nepilnamečių socialiniai įgūdžiai“ – 4, kūrybingumą skatinančioje „Dailiųjų rankdarbių“ programoje – 12, Panevėžio vyskupijos Carito programoje „Kalinių globa ir reintegracija“ – 27, kunigo A. Malinausko vykdomoje Dvasinio ugdymo programoje – 21, Lietuvos kalėjimų kapelionų asociacijos programoje – 21, Streso mažinimo ir reabilitacijos Prison SMART „Joga mumyse“ programoje – 22, projekte „Simuliacinis žaidimas „Mano kelias“ 2 versija“ – 56, Motinystės įgūdžių lavinimas“ – 11, programoje „ALFA kursas“ – 105, Biblijos studijų programoje – 20, programoje „Kelyje į kūno ir sielos harmoniją“ – 25, projekto „Nauja kryptis – integracijos vadovas socialinės rizikos grupėms“ mokymuose – 15, programoje „Sveikos gyvensenos mokyklėlė“ – 84.

Organizuojamas pirminės ir antrinės teisinės pagalbos teikimas nuteistosioms. Pirminė teisinė pagalba suteikta 61 nuteistajai, antrinė – 38. 38 nuteistosios, deklaravo turtą Valstybinėje mokesčių inspekcijoje.

Nuteistosioms, turinčioms rinkimų teisę, pataisos namuose sudarytos sąlygos dalyvauti rinkimuose. 2013 m. vasario 27 d. vykusiuose pakartotiniuose rinkimuose į Lietuvos Respublikos Seimą vienmandatėse Zarasų – Visagino, Ukmergės ir Biržų – Kupiškio rinkimų apygardose dalyvavo 14 (100 %) balsavimo teisę turinčių nuteistųjų.

2013 m. 84 moterys, atliekančios laisvės atėmimo bausmę Panevėžio pataisos namuose, sėkmingai baigė VšĮ Panevėžio profesinio rengimo centro filialą. Siuvėjo profesiją įgijo 27 nuteistosios, virėjo – 20, kirpėjo – 16, apdailininko – 21. 2013/2014 mokslo metais VšĮ Panevėžio profesinio rengimo centro filiale 105 nuteistosios siekia įgyti kirpėjo, siuvėjo, virėjo ar apdailininko profesinę kvalifikaciją.

Panevėžio suaugusiųjų mokykloje pradinį išsilavinimą įgijo 4 nuteistosios, vidurinį – 2. 2 nuteistosioms išduoti mokymosi pasiekimų pažymėjimai. 2013/2014 mokslo metais Panevėžio suaugusiųjų lavinimo mokykloje mokosi 84 nuteistosios.

Siekiant sumažinti nuteistųjų, kaip specifinės socialinės rizikos asmenų grupės, socialinę atskirtį, įstaigoje vykdomos Adaptacijos ir Integracijos į visuomenę programos. Adaptacijos programos tikslas – padėti atvykusioms į pataisos įstaigą nuteistosioms integruotis į naują socialinę aplinką ir sukurti prielaidas sėkmingam pataisos procesui. Šią programą per 2013 m. išklausė 301 nuteistoji. Integracijos į visuomenę programa siekiama sudaryti sąlygas nuteistosioms po bausmės atlikimo integruotis į visuomenę, kartu mažinant pakartotinio nusikalstamumo riziką. Svarbi šios programos dalis – nuteistųjų socialiai reikšmingų gyvenimo įgūdžių formavimas bei teisinis ir socialinis švietimas. Per 2013 m. šią programą išklausė 268 nuteistosios.

Per 2013 m. 44 nuteistosioms išduotos asmens tapatybės kortelės.

Panevėžio pataisos namuose sudarytos puikios sąlygos nuteistųjų savišvietai: įsigyti 193 leidiniai bei užprenumeruoti 26 periodiniai leidiniai (6 iš jų užsakyti įstaigoje laikomų asmenų lėšomis).

Plėtojamos iniciatyvos, skatinant įstaigoje bausmę atliekančių nepilnamečių lengvesnę reintegraciją į visuomenę. I-ą pusmetį atlikta Nepilnamečių socialinių įgūdžių programos analizė ir vertinimas, nustatyti programos trūkumai ir tobulintinos sritys. Įvertinus analizės rezultatus, parengta ir patvirtinta nauja Nepilnamečių socialinių įgūdžių programa.

Individualaus darbo su nepilnamečiais nuteistosiomis metu surinkta ir įvertinta informacija, siekiant išsiaiškinti, kokios nuteistų nepilnamečių artimųjų galimybės atvykti į atvirų durų dieną, taip pat išanalizuota ir įvertinta, kokios įstaigos ar privatūs asmenys, padėsiantys nepilnamečiams nuteistosioms lengviau integruotis į visuomenę, galėtų dalyvauti atvirų durų

dienoje.

Per 2013 metus įstaigoje bausmę atliko tik trys nepilnametės nuteistosios. Jų artimiesiems nepageidavus atvykti į pataisos įstaigą, mergaitėms sudarytos sąlygos periodiškai bendrauti su kapelione Vitalija Kairiene „Atvirų durų“ sumanymas pataisos namuose buvo įgyvendintas platesniu mastu nei planuota – gruodžio mėn. taip pat suorganizuotas Kalėdinis renginys, kurio metu, pasitelkus „Carito“ savanorius, šešioms nuteistosioms buvo atvežti jų vaikai.

Taikant teisės pažeidėjų įvertinimo metodiką OASys, vykdoma nuteistųjų naujos nusikalstamos veikos padarymo rizika (vertintos 159 nuteistosios) bei rengiamos socialinio tyrimo išvados (parengtos 206).

Užtikrinant nuteistųjų, įtrauktų į Didelės rizikos dėl savęs žalojimo ar bandymo nusižudyti registrą, apskaitą, jų priežiūrą ir elgesio kontrolę, pateiktos 23 pažymos-rekomendacijos dėl priežiūros ypatumų.

Vykdoma suicido ir autoagresijos prevencija. Naudojant Beko depresijos skalę, atlikti 245 rizikos įvertinimai.

Siekiant efektyviau plėtoti įstaigoje veikiančio priklausomybės ligų centro veiklą, vykdomas psichologinis motyvacinis darbas su priklausomais nuo narkotikų bei alkoholio nuteistosiomis. Per 2013 m. individualiai konsultuotos 275 priklausomos nuo narkotikų bei alkoholio nuteistosios.

Už smurtinius nusikaltimus teistiems asmenims, taikant smurto rizikos įvertinimo metodikas HCR-20 ir PCL-SV, atlikti 4 teisės pažeidėjų smurto rizikos įvertinimai.

Siekiant užkirsti kelią subkultūros apraiškų įstaigoje atsiradimui, nuteistosioms organizuojami kultūriniai renginiai (įvyko 25 renginiai), organizuojamos sporto varžybos (įvyko 10), perskaitytos 2 paskaitos subkultūros apraiškų tema. 14 nuteistųjų dirbo įmonėje, nepriklausančiose bausmių vykdymo sistemai.

Vykdytos iniciatyvos dėl nuteistųjų savanoriško visuomenei naudingo darbo, siekiant formuoti visuomenės ir potencialių darbdavių palankesnę požiūrį į nuteistąsias – per 2013 m. savanoriškai visuomenei naudingą darbą dirbo 6 proc. nuteistųjų. Pagrindiniai visuomeniškai reikšmingi darbiniai renginiai: akcija „Darom“, darbas Panevėžio gyvūnų globos draugijoje, senųjų Panevėžio miesto kapinių tvarkymas.

Plėtoti bendrąją, atrankinę ir tikslinę narkomanijos prevenciją laisvės atėmimo vietose

Siekiant išsiaiškinti galimybes priklausomybių ligų centrų veiklos efektyvumui didinti, per 2013 m. I pusmetį atlikta priklausomybių ligų centrų veiklos bei priklausomybę turinčių nuteistųjų poreikių analizė. Nuo metų pradžios pradėti organizuoti arešto bausmę atliekančių priklausomybę turinčių nuteistųjų rato susirinkimai, suorganizuoti du renginiai, kurių metu iš užsienio atvykę priklausomybes įveikę asmenys dalijosi savo patirtimi (2013-01-24 susitikime dalyvavo 48 nuteistosios, 2013-04-11 susitikime dalyvavo 51 nuteistoji); 2013-07-10 įsakymu Nr. V-46 patvirtinta nauja - „Suaugusių alkoholikų vaikų“ grupės moterų įkalinimo įstaigoje veiklos programa (SAV), kurios tikslas - sveikti nuo priklausomybės ir nedarnios šeimos įtakos padarinių ir padėti tai pasiekti kitiems. Vyksta darbas grupėje; 2013-12-30 įsakymu Nr. V-87 patvirtinta Priklausomų nuo psichiką veikiančių medžiagų nuteistųjų reabilitacijos programa.

Perskaitytos 6 paskaitos nuteistosioms apie alkoholio ir narkotikų žalą žmogaus sveikatai.

Siekiant nustatyti narkotinių medžiagų vartojimą, per 2013 m. atlikti 29 netikėti linkusių vartoti narkotines medžiagas nuteistųjų patikrinimų, iš jų 18 buvo teigiami.

Nuo 2013 metų pradžios suorganizuota 15 atvirų anoniminių narkomanų ir anoniminių alkoholikų susirinkimų, kurių metu su priklausomybę turinčiomis nuteistosiomis savo patirtimi dalinosi priklausomybę turintys sveikstantys asmenys.

Organizuojami įžanginės grupės susirinkimai (suformuotos 6 grupės, kurioms organizuoti 32 susitikimai), kurių metu siekiama didinti priklausomybę turinčių nuteistųjų motyvaciją spręsti su priklausomybe susijusias problemas.

Vykdoma Moterų, priklausomų nuo psichoaktyvių medžiagų, reabilitacijos programa bei dirbama savitarpio pagalbos grupėse, dirbančiose pagal Priklausomybių programą. Organizuoti 235 užsiėmimai. AA užsiėmimuose dalyvauja 30, NA – 25 nuteistosios. „Įžanginės grupės“ užsiėmimuose dalyvavo 40 nuteistųjų. Organizuojamos priklausomų asmenų reabilitacijos programoje numatytos veiklos: ryto rato susirinkimai, užduočių grupės susirinkimai, edukaciniuose susirinkimai. Šiose veiklose 2013 m. dalyvavo 20 moterų.

Plėtoti specialistų, įgyvendinančių narkotinių ir psichotropinių medžiagų bei jų pirmtakų (prekursorių) paklausos mažinimo priemones, rengimo ir kvalifikacijos tobulinimo sistemą.

Plėtojant specialistų, įgyvendinančių narkotinių ir psichotropinių medžiagų bei jų pirmtakų (prekursorių) paklausos mažinimo priemones, dvejuose kvalifikacijos tobulinimo mokymuose narkomanijos prevencijos srityje dalyvavo 7 įstaigos specialistai.

Mokyti laisvės atėmimo vietų pareigūnus įveikti stresą, patiriamą darbe.

Pareigūnams organizuotas streso, patiriamo darbe, įveikimo mokymo renginys, kuriame dalyvavo 29 asmenys.

Vykdyti saugų ir veiksmingą laisvės atėmimo vietų valdymą

Atlikta draudžiamų daiktų patekimo užkardymo funkcijos vykdymo įstaigoje efektyvumo analizė, pasiūlytos priemonės, kaip optimizuoti šią funkciją. Paaukštinta apsaugos perimetro išorinė maskuojanti tvora ties drausmės grupės gyvenamosiomis patalpomis, papildomai uždėtos 2 metrų metalinės plokštės, įrengus judesio daviklį, išplėstas 4 apsauginės signalizacijos ruožas – tokiu būdu nuteistosioms tapo sunkiau paaimti į įstaigos teritoriją įkritusius uždraustus daiktus.

2013 metais įstaiga pateikė 10 pasiūlymų bausmių vykdymo sistemos veiklai tobulinti, perteklinėms teisės aktų normoms atsisakyti.

Siekiant pagerinti teisės pažeidimų ir nusikalstamų veikų prevenciją, įstaigoje vykdoma kriminogeninės būklės ir jos pokyčių stebėseną bei kontrolė. Parengti Narkomanijos prevencijos nuteistųjų tarpe planas 2013 metams ir Nuteistųjų nusikaltimų ir drausmės pažeidimų prevencijos planas 2013 metams. Kaupiama ir sisteminta informacija apie įstaigoje laikomų nuteistųjų bei įstaigoje ir valstybės įmonėje dirbančių pareigūnų, kitų valstybės tarnautojų, darbuotojų bei kitų asmenų teisės pažeidimus, neteisėtą elgesį, kriminogeninius procesus vykstančius tarp šių asmenų (per 2013 metus 51 informacinių pranešimų). Parengtos 4 kriminogeninės būklės analitinės pažymos, 12 statistinių ataskaitų, 12 ikiteisminių tyrimų eigos ataskaitų. Atlikti 144 tarnybiniai tyrimai.

Panevėžio pataisos namuose vykdoma korupcijos prevencija. 2013 m. gegužės 23 d. vyko pareigūnų mokymai korupcijos prevencijos tematika. 2013 m. rugpjūčio mėnesį parengta korupcijos pasireiškimo tikimybės išvada ir užpildytas korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo klausimynas.

Siekiant užtikrinti Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo įgyvendinimą Panevėžio pataisos namuose, organizuota personalo patikimumo patikrinimo procedūra 8 pretendentams.

Atlikti 96 netikėti budinčiosios tarnybos patikrinimai.

Į PRISONIS informacinę sistemą vedami duomenys apie Panevėžio pataisos namuose esančias nuteistasias.

Tikrintas Panevėžio pataisos namų statutinių valstybės tarnautojų bei administravimo įgaliotųjų turinčių kitų darbuotojų privačių interesų deklaracijų pildymas Privačių interesų deklaracijų informacinėje sistemoje IDIS.

Atlikta Panevėžio pataisos namų 2012 metų veiklos analizė, parengtas Panevėžio pataisos namų 2013 metų veiklos planas, 3 Panevėžio pataisos namų 2013 metų programos „Bausmių sistema“ uždavinių įgyvendinimo ataskaitos.

Užtikrinama nuteistųjų apsauga ir priežiūra. Per 2013 m. užregistruota 438 drausmės pažeidimai. Atliktos 9 bendrosios kratos, planinių kratų – 134, neplaninių – 172.

Parengti 2014 m. programų sąmatų projektai, jų skaičiavimai, Panevėžio pataisos namų 2013 metų biudžetas, pateiktos Panevėžio pataisos namų biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo bei finansinės ataskaitos, parengta ir pateikta finansinė informacija Seimo Audito komitetui.

Įstaigoje aktyviai vykdoma projektinė veikla. Partnerio teisėmis kartu su Italijos mokymus vykdančia organizacija CONSORZIO TEKFORM parengta ir pateikta paraiška dalyvauti LEONARDO DA VINCI programos lėšomis finansuojamame projekte. Partnerio teisėmis kartu su Italijos ne pelno siekiančia organizacija SLOW FOOD CONDOTTA MONTEREGIO parengta ir pateikta paraiška dalyvauti GRUNDTVIG programos lėšomis finansuojamame projekte.

Lygtinio paleidimo procesas Panevėžio pataisos namuose vyksta sklandžiai. Per 2013 m. įvyko 19 posėdžių. Komisija svarstė 203 nuteistųjų prašymus dėl lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos taikymo, iš jų 31 su intensyvia priežiūra. Komisija 126 nuteistųjų atžvilgiu nutarė siūlyti teismui taikyti lygtinį paleidimą iš pataisos įstaigos, iš jų su intensyvia priežiūra – 20. Panevėžio apylinkės teismas patvirtino 109 Lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos nutarimus, iš jų 18 su intensyvia priežiūra.

Siekiant užtikrinti nuoseklų ir kryptingą nuteistųjų, auginančių vaikus Vaikų (kūdikių) skyriuje, socializacijos ir reintegracijos į visuomenę procesą, bendradarbiaujama su fiziniais ir juridiniais asmenimis, dėl paramos Vaikų (kūdikių) skyriui suteikimo. Per 2013 metus skyriui paramą suteikė 12 fizinių ir juridinių asmenų (užfiksuota 16 paramos suteikimo atvejų). Itin sėkmingo bendradarbiavimo atvejis – Nuteistųjų integracijos centro skirtos lėšos ir atliktas Vaikų (kūdikių) skyriaus gyvenamųjų patalpų remontas (pilnai suremontuoti visi gyvenamieji kambariai, įrengtos kriauklės su spintelėmis, pakabinti nauji šviestuvai, nupirkti indai vaikams, įrankiai virtuvei). Ne vienkartinę bei reikšmingą paramą Vaikų (kūdikių) skyriui suteikė ir švedų pastorė Walla Carlson bei jos vadovaujamos bendruomenės nariai (atnaujinta dalis baldų – lovos, lentynos).

Vykdyti laisvės atėmimo vietose laikomų asmenų išlaikymą, priežiūrą ir materialinį aprūpinimą

Užtikrinamas efektyvus įstaigai skirtų finansinių ir materialinių lėšų panaudojimas. 2013 m. I ketvirtį padengtas visas 2012 m. gruodžio 31 d. turėtas kreditinis įsiskolinimas. 2013 m. gruodžio 31 d. praterminuoto kreditinio įsiskolinimo įstaiga neturėjo.

Siekiant kuo efektyviau naudoti įstaigos lėšas, 2013 m. patvirtinti šie teisės aktai: - Laikino pobūdžio darbo užmokesčio priedų ir priemonių valstybės tarnautojams ir darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, nustatymo Panevėžio pataisos namuose tvarkos aprašas; - Valymo ir dezinfekavimo priemonių naudojimo normos.

Įstaigos 2013 m. gruodžio 31 d. turimas įsiskolinimas tiekėjams yra nežymus (didžiausias - mitybos ir medikamentų srityse), atsiradęs iš esmės dėl to, kad faktinis vidutinis sąrašinis nuteistųjų skaičius per 2013 metus buvo didesnis nei planuotas (planuotas – 320, faktinis vidutinis sąrašinis – 331).

Atliekami būtini patalpų remonto darbai (suremontuotas plotas 352 kv. m).

Įstaigoje įgyvendinat priemones, užtikrinančias nuteistųjų išlaikymą, priežiūrą, materialinį aprūpinimą bei socialines garantijas, buvo patvirtinta 2013 metų programų sąmata, atliekami viešieji pirkimai paslaugoms pirkti. Per 2013 m. atliktos 25 supaprastinto pirkimo procedūros bei parengti 32 sutarčių projektai (12 sutarčių pirkimai atlikti Centrinės projektų valdymo agentūros, atliekančios centrinės perkančios organizacijos funkcijas, priemonėmis; 9 sutartys sudarytos Centrinės viešųjų pirkimų informacinės sistemos priemonėmis, 6 sutarčių pirkimo procedūras atliko Kalėjimų departamento viešųjų pirkimų komisija, 5 sutartys pratęstos).

Apskaičiuotas ir išmokėtas darbo užmokestis nuteistosioms, dirbančioms ūkio darbus (26 etatai), 75 nuteistosioms skirtos piniginės išmokos. 100 % nuteistųjų aprūpinta higienos priemonėmis bei apranga ir avalyne pagal sezoną (atsižvelgiant į prašymus). Organizuojamas nuteistųjų maitinimas (100 %). Nuteistosioms suteikiamos sveikatos priežiūros paslaugos, jos aprūpinamos medikamentais.

Vykdyti laisvės atėmimo vietose tuberkuliozės prevenciją

Įstaigoje, vykdant tuberkuliozės prevenciją, atliekami nuteistųjų profilaktiniai krūtinės ląstos patikrinimai (patikrintos 245 nuteistosios), imami tuberkulioze sergančių nuteistųjų skreplių pasėliai (ištirta 14 nuteistųjų (100 %)), vykdoma sergančių tuberkulioze nuteistųjų dispanserinė kontrolė (patikrinta 10 nuteistųjų (100 %)).

Vykdyti ŽIV/AIDS, lytiškai plintančių infekcijų ir kitų užkrečiamųjų ligų prevenciją, profilaktiką ir gydymą

Panevėžio pataisos namuose vykdoma ŽIV/AIDS, lytiškai plintančių infekcijų ir kitų užkrečiamųjų ligų prevencija, profilaktika ir gydymas. Per metus nuteistosioms organizuoti 6 mokymai sveikos gyvensenos bei žalos mažinimo pagrindų temomis, tyrimams atlikti, paimti 827 kraujo mėginiai. Per 2013 m. nuo ŽIV/AIDS buvo gydytos 2 nuteistosios.

Teikti teisės aktų nustatytas mokamas paslaugas nuteistiesiems

Panevėžio pataisos namuose nuteistosioms teikiamos teisės aktų nustatytos dvi mokamos paslaugos – nuteistųjų prašomų dokumentų kopijų darymas bei nuteistųjų nuvežimas į pasimatymus su sutuoktiniais, kurie atlieka laisvės atėmimo bausmę. Prašymai tenkinami 100 %.

PRIDEDAMA. Vertinimo kriterijų apskaičiavimo lentelė. 2 lapai.

Direktorius

Edvardas Norvaišas

Vilma Čičirkienė (8 45) 461 783